

Beschikking

Zaaknummer : 01137894
Ons Kenmerk : ODH1419349
Datum : 23-09-2025

Omgevingswet - Flora- en fauna-activiteit

Onderwerp

Op 22 mei 2025 hebben wij een aanvraag om omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit ontvangen als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet. De aanvraag is ingediend namens Chint Solar Nederland Projecten B.V. De aanvraag is ingediend voor de volgende vergunningplichtige handelingen:

- het opzettelijk doden of vangen van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*), rugstreeppad (*Epidalea calamita*), heikikker (*Rana arvalis*) als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het opzettelijk verstoren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*), rugstreeppad (*Epidalea calamita*) en heikikker (*Rana arvalis*) als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het opzettelijk rapen en vernielen van eieren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*), rugstreeppad (*Epidalea calamita*) en heikikker (*Rana arvalis*) als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder c, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*), rugstreeppad (*Epidalea calamita*) en heikikker (*Rana arvalis*) als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het opzettelijk vangen van de waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) en ringslang (*Natrix helvetica*) als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) en ringslang (*Natrix helvetica*) als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving.

De aanvraag heeft betrekking op de ecologische inpassing van een zonnepark aan de Kruiskade in Alphen aan den Rijn. De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor de periode 1 juli 2025 tot en met 1 juli 2028.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te **verlenen** aan Chint Solar Nederland Projecten B.V.;
- II. de in het vervolg van deze beschikking opgenomen voorschriften te verbinden aan deze omgevingsvergunning;
- III. de onder “Relevante documenten” genoemde stukken onderdeel te laten zijn van deze omgevingsvergunning;
- IV. dat deze omgevingsvergunning geldig is vanaf de dag na bekendmaking tot en met 1 augustus 2029.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

D.C.G. Ruseler, MSc
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Appendix I plangebied en profiel natuurvriendelijke oever

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemeen

1. De vergunninghouder dient:
 - a. de start van de flora- en fauna-activiteit (waaronder ook het ongeschikt maken) uiterlijk twee weken van tevoren te melden;
 - b. het ecologisch werkprotocol bij de startmelding mee te sturen;
 - c. relevante wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één maand van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen; en
 - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week voor de beëindiging te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen, Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres toezichtnatuur@ozhz.nl onder vermelding van 'Flora- en fauna-activiteit'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.
2. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze omgevingsvergunning, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan Kruiskade (ong.) te Alphen aan den Rijn' van 9 mei 2025 en de aanvullende informatie van 8 september 2025.
3. Indien één of meerdere in voorschrift 2 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit voor de betreffende soort(en) te worden getroffen. Deze maatregelen dienen, uiterlijk één maand voorafgaand aan de uitvoering ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd. De alternatieve maatregelen mogen na goedkeuring worden toegepast.
4. De vergunninghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel en eenieder die betrokken is bij de uitvoering van het project op de hoogte is van de voorschriften en maatregelen in deze omgevingsvergunning en dat ze toegepast worden.
5. De uitvoering van alle mitigerende en compenserende maatregelen dient te worden begeleid door een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de aangevraagde beschermde soorten.
6. Er dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld. Hierin dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. de contactgegevens van de begeleidende ecologisch deskundige(n);
 - b. hoe omgegaan wordt met de voorwaarden zoals opgenomen in de voorschriften;
 - c. de locaties van de huidige verblijfplaatsen binnen het plangebied (inclusief foto- en/of kaartmateriaal);
 - d. een omschrijving en planning van de uit te voeren werkzaamheden;
 - e. de mitigerende en compenserende maatregelen (inclusief foto- en/of kaartmateriaal); en

¹ Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft en/of werkzaamheden begeleidt op het gebied van leefgebieden en (beschermde) soorten. Deze persoon heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, voortkomend uit of vergelijkbaar met een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie. De ecologisch deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. Deze persoon:

(her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermde) soorten;
heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk;
kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;
kan aanvragen gericht op soortenbescherming opstellen of daarbij ondersteunen;
zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij Nederlandse natuurorganisaties, (semi)overheidsinstanties of een (ecologisch) adviesbureau dat bij voorkeur is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

- f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.
- 7. Er dient door de ecologisch deskundige een logboek te worden bijgehouden van de ecologische begeleiding. Hierin dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. een verslag van de uitvoering en begeleiding van de mitigerende en compenserende maatregelen (inclusief foto- en/of kaartmateriaal);
 - b. een overzicht van de uitgevoerde controles en de (weer)condities waaronder deze hebben plaatsgevonden; en
 - c. de ecologische onderbouwing van de vrijgave van het plangebied voor de start van de werkzaamheden.
- 8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een exemplaar van deze omgevingsvergunning, het ecologisch werkprotocol en het logboek op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
- 9. De werkzaamheden mogen pas starten als tenminste een termijn van vier weken, na de inwerkingtreding van deze omgevingsvergunning, in acht is genomen. Een uitzondering hierop zijn de maatregelen voor het ongeschikt maken van het plangebied, vastgelegd in de soortspecifieke voorschriften.

Soortspecifieke voorschriften

- 10. Op grond van artikel 8.74r, eerste lid van het Besluit kwaliteit leefomgeving, schrijven wij voor dat voor het afvangen van de platte schijfhoren, rugstreeppad, heikikker en ringslang vangemmers worden gebruikt. Voor platte schijfhoren en juveniele amfibieën worden in water een fijnmazig schepnet, schep en maatbekers gebruikt. Voor waterspitsmuis wordt een aluminium inloopval met lokvoer gebruikt.
- 11. Alle werkzaamheden, inclusief het plaatsen van schermen en mogelijk rijplaten, dienen uitgevoerd te worden in één werkrichting en van droog naar nat (watergang) terrein om eventueel aanwezige rugstreeppadden, heikikkers, waterspitsmuizen en ringslangen de mogelijkheid te geven zich tijdig te kunnen verplaatsen.
- 12. De rijnsnelheid van alle machines en voertuigen over onverhard terrein en paden mag niet hoger zijn dan vijf kilometer per uur. Voor paden die voorzien zijn van rijplaten en aanwezig zijn in onverhard terrein geldt een maximale snelheid van vijftien kilometer per uur. In overige gevallen, zoals (transport)bewegingen over verharde paden die met rijplaten zijn voorzien, geldt een maximumsnelheid van dertig kilometer per uur. Indien ter plaatse een lagere maximumsnelheid geldt vanuit veiligheidsoverwegingen of andere wet- en regelgeving, dan dient deze maximumsnelheid te worden aangehouden. Voorgaande geldt voor de locaties buiten de schermen, in de periode van 1 februari tot 15 november.
- 13. Indien individuen van de rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis en/of ringslang worden aangetroffen in het plangebied tijdens de uitvoering van de werkzaamheden, dienen de werkzaamheden die gerelateerd zijn aan dat specifieke werk op de locatie waar de soort is aangetroffen, meteen stilgelegd te worden. De ecologische deskundige (voorschrift 4) dient ter plaatse passende maatregelen te nemen en hierover direct contact op te nemen met de OZHZ (voorschrift 1). De werkzaamheden kunnen op de werklocatie hervat worden als deze is vrijgegeven door de ecologische deskundige. OZHZ kan bepalen dat aanvullende en/of andere maatregelen getroffen moeten worden voordat de werkzaamheden hervat mogen worden. De ecologisch deskundige dient van het voorgaande verslag te doen in het ecologisch logboek.
- 14. Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen de locaties waar de werkzaamheden plaats gaan vinden ontoegankelijk gemaakt te worden door het plaatsen van schermen onder begeleiding van een ecologisch deskundige (voorschrift 4). Hiervoor zijn de volgende voorwaarden van toepassing:

- a. het plaatsen van de schermen dient te worden uitgevoerd tussen 15 augustus en 1 oktober voorafgaand aan de winterperiode van de rugstreepd, heikikker, waterspitsmuis en ringslang;
 - b. toegangswegen ten behoeve van de werkzaamheden, die naar delen van het plangebied worden gerealiseerd, dienen voorzien te worden van een amfibieëngoot. Deze dienen te worden aangesloten op de schermen, zodat soort(en) buiten het plangebied blijven;
 - c. de schermen dienen minimaal 50 centimeter in de grond te worden ingegraven en vanaf het maaiveld minimaal 50 centimeter hoog te zijn. De palen dienen aan de binnenzijde van het werkgebied te worden geplaatst;
 - d. indien gebruik wordt gemaakt van een gronddepot naast het plangebied, dient ook dit gronddepot uitgerasterd te worden met een scherm. Er mag geen gebruik worden gemaakt van een folie en/of doek op de grond van een gronddepot;
 - e. de schermen dienen in goede staat te verkeren en dagelijks gecontroleerd te worden door een ecologisch deskundige of door een persoon die aanwezig is op de locatie en is geïnstrueerd door een ecologisch deskundige. Beschadigingen, hoge vegetatie of omgevallen schermen en dergelijke waardoor de functionaliteit van deze maatregel wordt belemmerd, dienen binnen een dag te worden hersteld of opgelost;
 - f. het verwijderen van de schermen na afronding van de werkzaamheden dient te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige;
 - g. in het ecologisch logboek (voorschrift 7) dient door de ecologisch deskundige verslag te worden gedaan van het plaatsen en verwijderen van de schermen, de uitgevoerde controles en wat de bevindingen en eventueel ondernomen acties zijn geweest. Indien de schermen na plaatsing zijn gecontroleerd door een persoon die geïnstrueerd is door de ecologisch deskundige (zie sub g), dient ook deze persoon verslag te doen van de uitgevoerde controles in het ecologisch logboek.
15. Na het afschermen van het plangebied, dienen aanwezige soorten te worden afgevangen en verplaatst. Het afvangen en verplaatsen dient te worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige. Hierop zijn de volgende aanvullende voorwaarden van toepassing:
- a. Het afvangen van de rugstreepd, heikikker, ringslang dient uitgevoerd te worden door middel van vangemmers of met de hand. Het inzetten van een schepnet op land is niet toegestaan;
 - b. Het afvangen van de waterspitsmuis dient uitgevoerd te worden door middel van vangemmers of aluminium inloopvallen met lokvoer zoals haverhout, appel, pindakaas, meelwormen;
 - c. Het afvangen van de rugstreepd dient direct te starten na het plaatsen van de schermen;
 - d. Vanaf het moment van afvangen, dienen vangemmers tweemaal daags gecontroleerd te worden op individuen van de rugstreepd, heikikker, waterspitsmuis of ringslang en eventuele bijvangsten.
 - e. Gevangen individuen, eisnoeren van de rugstreepd en eieren in rottend riet van de ringslang dienen zo snel mogelijk te worden uitgezet in vergelijkbaar biotoop in het omliggende leefgebied, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden;
 - f. De vangemmers dienen aan de volgende criteria te voldoen:
 - i) De emmers dienen gladde binnenwanden, een volume van 20 l en een diepte van minimaal 30 cm te hebben en een geperforeerde bodem;
 - ii) indien emmers in vochtig tot natte omstandigheden worden ingegraven (hoge kweldruk) dient afgeweken te worden van het perforeren van de vangemmers. Bij hoge kweldruk waarbij de emmers de grond uitgedrukt worden dienen de emmers verankerd te worden;
 - iii) De emmers dienen geen waterbakje te bevatten maar wel een spons of vochtig doekje;
 - iv) De emmers dienen geen klimhulp zoals een schuin geplaatst takje te bevatten en wel te worden voorzien van schuilmogelijkheden voor de rugstreepd en heikikker (vegetatie uit de directe omgeving). Deze schuilmogelijkheden mogen er niet toe leiden dat dieren uit de emmer kunnen klimmen;

- v) Tenminste om de 25 meter dient één emmer aan de binnenzijde van de schermen ingegraven te worden of een uitloopheuvel opgeworpen te zijn;
 - vi) Er dient tien centimeter boven de emmers een deksel geplaatst te worden, zodat er bescherming is tegen predatie door roofvogels en andere dieren en tegen uitdroging door zon en verdrinking doordat neerslag niet in de emmers kan lopen;
 - vii) Gedurende het weekend en tijdens andere periodes waarin de emmers niet binnen 24 uur gecontroleerd worden, dienen de emmers afgesloten te worden, zodat individuen niet te lang gevangen zitten;
 - viii) Er dient rekening gehouden te worden met de weersomstandigheden. Droogte, hitte of regenval maken dat vangemmers tijdelijk dichtgezet of vaker gecontroleerd moeten worden. Dit is ter beoordeling aan de ecologisch deskundige.
- g. Er dienen minimaal vijf aaneengesloten dagen, onder gunstige weersomstandigheden, geen individuen van de rugstreeppad afgevangen te zijn, voordat het plangebied door de ecologisch deskundige mag worden vrijgegeven voor het starten van de werkzaamheden. Gunstige weersomstandigheden betekenen dat de luchttemperatuur boven het vriespunt moet zijn en de grondoppervlaktetemperatuur niet lager dan 5 tot 6 graden Celsius mag zijn.
- h. In het ecologisch logboek (voorschrift 3, sub g) dient door de ecologisch deskundige verslag te worden gedaan van de ecologische begeleiding, waarbij wordt genoteerd door wie de dieren zijn gevangen en waar, wanneer en om hoeveel dieren het gaat en waarheen zij zijn verplaatst. Ter verificatie dient fotomateriaal te worden toegevoegd.
16. Bij het afvangen dienen gebruikte materialen (waaronder handschoenen, laarzen etc.) voor- en achteraf ontsmet te worden conform het Desinfectieprotocol van RAVON.
17. Het plangebied dient ongeschikt te worden gemaakt na het afschermen en als duidelijk is dat het plangebied vrij is van rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis en ringslang (conform voorschrift 15 sub g.). Het ongeschikt maken van het plangebied voor uitvoer van het werk wordt uitgevoerd door het maaien en egaliseren van het plangebied en het verwijderen van mogelijke schuilplekken zoals takken, bladerhopen, hopen vergraafbaar zand. Hieraan verbinden wij de volgende voorwaarden:
- a. tijdens het maaien dient een maaihoogte van minimaal acht centimeter boven het maaiveld te worden aangehouden;
 - b. de rijsnelheid dient te worden gematigd tot maximaal 5 km/u en er dient in één richting te worden gemaaid van droog naar nat terrein;
 - c. de ecologisch deskundige dient voor de maaimachine uit te lopen. Eventuele individuen van de rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis of ringslang dienen meteen te worden verplaatst buiten het werkterrein van de maaimachine;
 - d. bij daaropvolgende maairondes dient door, of onder begeleiding van, de deskundige gecontroleerd te worden op eventueel aanwezige individuen binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden;
 - e. de deskundige dient te bepalen of de temperatuur hoog genoeg is, zodat de individuen actief genoeg zijn om te vluchten. Dan pas mag worden gestart met de maaiwerkzaamheden. De uitvoering van bovenstaande dient te worden vastgelegd in het werkprotocol en te worden bijgehouden in het logboek (voorschrift 2 en 3).
18. Voorafgaand aan de werkzaamheden worden aanwezige platte schijfhorens en eieren afgevangen en verplaatst. De watervegetatie wordt hiervoor verplaatst naar delen van de watergangen die buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden liggen. Aan het afvangen zijn de volgende voorwaarden verbonden:
- a. Het afvangen en verplaatsen dient door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige (voorschrift 4) te worden uitgevoerd;
 - b. Het afvangen mag uitsluitend in de periode van 15 juni tot en met 31 oktober worden uitgevoerd;

- c. Het afvangen vindt plaats onder gunstige watercondities (temperatuur niet rond vriespunt) en zodra de vegetatie zich voldoende ontwikkeld heeft. Dit wordt tevens geborgd door te werken in de periode 15 juni tot en met 31 oktober;
 - d. Van de locaties van de overzetting en de datums van de overzetting dient verslag te worden gedaan in het logboek van het ecologisch werkprotocol.
 - e. Minimaal 50 % van de (ondergedoken) watervegetatie inclusief draadalg en sliblaag dient verplaatst te worden buiten invloed van de werkzaamheden. Drijvende vegetatie kan hierbij handmatig of per schepnet verplaatst worden. Vegetatie met kluit dient met kluit uitgestoken te worden met schep en direct verplaatst te worden naar het alternatieve leefgebied van de platte schijfhoren aan de overzijde van de watergang waarvan de oever verflauwd wordt;
 - f. Bij het overzetten van de vegetatie dient de waterbodem van de ontvangende watergang zo min mogelijk te worden beroerd;
 - g. De graafwerkzaamheden dienen vanaf de landzijde uitgevoerd te worden en langs de lengte van de watergang in één richting uit. Het waterprofiel dient zo lang mogelijk onverstoord te blijven en pas aangetakt te worden als de oever boven het waterprofiel is verflauwd. Hierbij dient vertroebeling van het water geminimaliseerd in omvang en duur te worden.
19. Het afvangen van de platte schijfhoren dient in onderstaande volgorde uitgevoerd te worden. Overige randvoorwaarden zijn in bovenstaande voorschriften beschreven. De hier beschreven volgorde dient te allen tijde gevolgd te worden:
- a. Zichtbare individuen van de platte schijfhoren dienen met een fijnmazig schepnet verwijderd te worden en dienen verplaatst te worden naar het alternatief leefgebied (de overzijde van de watergang);
 - b. De (ondergedoken) watervegetatie inclusief kluit, draadalg en de sliblaag, dient met een schepnet en schep verwijderd te worden en dient aansluitend verplaatst te worden naar het alternatief leefgebied;
 - c. Riet- en oevervegetatie dienen losgestoken te worden van de oever en deze dienen in plaggen verplaatst te worden naar het alternatief leefgebied.
 - d. Voor het vangen van de platte schijfhoren dient gebruik te worden gemaakt van een fijnmazig schepnet met een maaswijdte van maximaal 500 micron.
20. Het leefgebied (waaronder watergangen en amfibieënpoeLEN) welke geschikt worden gemaakt voor de platte schijfhoren, rugstreeppad, waterspitsmuis en ringslang dienen ook in een geschikte staat voor die soorten te blijven verkeren. Hiervoor dient een beheerplan voor het plangebied te worden opgesteld zodat het behoud van de populatie van de soorten geborgd wordt. Binnen drie maanden na verlening van het besluit dient ter goedkeuring een concreet beheerplan te worden overgelegd aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (vs. 1), waaruit in ieder geval duidelijk blijkt:
- a. hoe het behoud van de populatie van soorten wordt gewaarborgd;
 - b. hoe bezetting en predatie van vissen en Amerikaanse rivierkreeft wordt voorkomen;
 - c. op welke wijze er gemaaid wordt;
 - d. hoe rekening wordt gehouden met de verschillende kwetsbare periodes;
 - e. welke maatregelen worden genomen om slachtoffers te voorkomen;
 - f. hoe verstoring (door bijvoorbeeld recreatie) wordt voorkomen;
 - g. dat het beheer gefaseerd in ruimte en tijd wordt uitgevoerd;
 - h. hoe het beheer wordt uitgevoerd, door wie en hoe dit is verzekerd;
 - i. welke aanvullende maatregelen worden getroffen indien blijkt dat het huidige beheerplan niet voldoende is (dit ter beoordeling van de ecologisch deskundige).

Aanwijzingen voor gebruik

- Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de soorten en flora- en fauna-activiteit die in dit besluit genoemd zijn en voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze omgevingsvergunning zelf niet anders aangegeven is.
- Indien de vergunninghouder de onderhoudsverplichting van gerealiseerde maatregelen wenst over te dragen aan een derde, dan moet de vergunninghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil overdragen, geldt op grond van artikel 5.37, tweede lid, van de Omgevingswet een informatieplicht. De huidige vergunninghouder dient ten minste vier weken voorafgaand aan de wijziging het bevoegd gezag hierover te informeren. Hierbij dienen de gegevens te worden verstrekt zoals genoemd in artikel 7.216 van de Omgevingsregeling.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil verlengen, dient tijdig en bij voorkeur zes maanden voorafgaand aan het aflopen van de geldigheids termijn een aanvraag te worden gedaan via het Omgevingsloket. De aanvraag dient te voldoen aan de indieningsvereisten.

Zorgplicht en ongewoon voorval

In de Omgevingswet zijn algemene zorgplichten opgenomen voor de fysieke leefomgeving. Voor alle van nature in het wild levende planten en dieren en hun leefgebied geldt daarnaast de specifieke zorgplicht zoals opgenomen in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In het kader van de specifieke zorgplicht dient onder meer rekening gehouden te worden met broedgevallen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Ook dient u rekening te houden met het onverwijld melden van een ongewoon voorval als bedoeld in artikel 11.34 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit geldt als er tijdens de uitvoering van flora- en fauna-activiteiten een gebeurtenis plaatsvindt die direct gevolgen heeft voor de natuur. In dat geval dient u direct contact op te nemen met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (voorschrift 1).

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 22 mei 2025 hebben wij namens Chint Solar Nederland Projecten B.V. een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit. De aanvraag betreft de aanleg van natuurcompensatie, gelegen aan de Kruiskade met DSO-nummer 20250522 00753. De voorbereidende werkzaamheden staan gepland te starten op 1 juli 2025 en duren naar verwachting tot uiterlijk 31 augustus 2025. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de periode 1 juli 2025 tot en met 1 juli 2028.

Relevante documenten

Bij de aanvraag zijn de volgende gegevens ingediend, die gebruikt zijn voor de inhoudelijke beoordeling:

- Activiteitenplan Kruiskade (ong.) te Alphen aan den Rijn, Sweco Nederland B.V., projectnummer 51027627-001, 9 mei 2025 (ODH1395807);
- Quicksan flora en fauna, Econsultancy B.V., rapportnummer 8462.001, 14 september 2020 (ODH1395805);
- Mail vooroverleg ODH, IXZon, Econsultancy en voorloper aanvraag ontheffing met zaakkenmerk 01099790 en startdatum 6 maart 2024, 6 februari 2025 (ODH1395809);
- Verzoek, Econsultancy B.V., 22 mei 2025 (ODH1395813);
- Mails aanvullende informatie verbodsbepalingen en gunstige staat van instandhouding, Econsultancy 30 juni 2025 (ODH1451323) en 18 augustus 2025 (ODH1501921, ODH1501922, ODH1501923, ODH1501924) en 8 september 2025 (ODH1501925);
- Activiteitenplan Kruiskade (ong.) te Alphen aan den Rijn, Sweco Nederland B.V., projectnummer 51027627-001, versie D5, 5 september 2025 (ODH1501707).

Daarnaast hebben wij ambtshalve de volgende gegevens betrokken bij onze beoordeling:

- Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark N11, gemeente Alphen aan den Rijn, V2019/375, 2 oktober 2020 (ODH1509395).

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 16.64 van de Ow zijn toegepast op deze aanvraag.

Overeenkomstig artikel 16.57 van de Ow is kennisgegeven van de aanvraag via www.officielebekendmakingen.nl.

Beslistermijn

Gelet op artikel 16.64, eerste lid, van de Ow is de termijn voor de afhandeling van de aanvraag acht weken. Met toepassing van artikel 16.64, tweede lid, van de Ow hebben wij deze termijn op 30 mei 2025 met zes weken verlengd.

Volledigheid

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. In de Omgevingsregeling zijn naast algemene ook specifieke indieningsvereisten opgenomen waar een aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan dient te voldoen. Ook hebben wij getoetst of de aangeleverde gegevens voldoende zijn voor de voorbereiding van de beschikking en het inhoudelijk beoordelen van de aanvraag.

Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoet aan de wettelijke indieningsvereisten en voldoende informatie bevat voor een inhoudelijke beoordeling van de gevolgen van de flora- en fauna-activiteit op de betrokken beschermde soort(en).

Bevoegd gezag

De flora- en fauna-activiteit wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 5.10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Ow en artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e, van het Omgevingsbesluit zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Participatie

De opzet en uitkomsten van het participatieproces zijn op grond van artikel 7.4 van de Omgevingsregeling onderdeel van de aanvraag. Bij deze aanvraag heeft geen participatie plaatsgevonden.

Inwerkingtreding

Artikel 16.79, eerste lid, aanhef en onder a, van de Ow bepaalt dat een omgevingsvergunning in werking treedt met ingang van de dag na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt. In artikel 16.79, tweede lid, van de Ow staat dat in afwijking van het eerste lid het bevoegd gezag in de omgevingsvergunning bepaalt dat die in werking treedt met ingang van de dag waarop vier weken zijn verstreken sinds de dag van bekendmaking of terinzagelegging als naar zijn oordeel:

- a. het verrichten van de activiteit die de omgevingsvergunning mogelijk maakt binnen die vier weken kan leiden tot een wijziging van een bestaande toestand die niet kan worden hersteld; en
- b. de regels over het verlenen van de omgevingsvergunning ertoe strekken die bestaande toestand te beschermen.

Onomkeerbare activiteiten, namelijk de herinrichtingwerkzaamheden, mogen slechts worden uitgevoerd nadat een termijn van vier weken, na bekendmaking van dit besluit, verstreken is.

Om te voorkomen dat binnen vier weken na inwerkingtreding van deze omgevingsvergunning onomkeerbare gevolgen kunnen optreden voor de platte schijfhoren, rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis en ringslang is in voorschrift 9 geborgd dat, de werkzaamheden in deze periode nog niet mogen starten, maar vooruitlopend wel ongeschikt gemaakt mag worden.

Een voorwaarde is dat het plangebied ongeschikt gemaakt wordt door maatregelen te treffen die omkeerbaar zijn. Dit zijn maatregelen die weer verwijderd kunnen worden, waardoor de verblijfplaatsen weer beschikbaar komen, zoals het afschermen en afvangen van individuen, aangezien dit geen onomkeerbare schade veroorzaakt aan de verblijfplaatsen.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Ow, waarin is opgenomen dat het verboden is om aangewezen flora- en fauna-activiteiten uit te voeren zonder omgevingsvergunning. In het Bal worden deze flora- en fauna-activiteiten benoemd en zijn de beschermingsregimes opgenomen voor inheemse planten en dieren. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Het tweede regime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. De aanvraag is tevens getoetst aan de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de platte schijfhoren, rugstreeppad en heikikker, dit zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn. De platte schijfhoren, rugstreeppad en heikikker zijn tevens opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Paragraaf 11.2.3 van het Bal, met betrekking op de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn, bepaalt voor welke flora- en fauna-activiteiten met gevolgen voor plant- en diersoorten een omgevingsvergunning nodig is. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een omgevingsvergunning.

Op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, b, c en d van het Bal geldt een verbod op het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten zonder omgevingsvergunning voor:

- het opzettelijk doden of vangen van de platte schijfhoren, rugstreepad en heikikker;
- het opzettelijk verstoren van de platte schijfhoren, rugstreepad en heikikker;
- het opzettelijk rapen of vernielen van eieren van de platte schijfhoren en rugstreepad;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren, rugstreepad en heikikker.

De omgevingsvergunning is ook aangevraagd voor de waterspitsmuis en ringslang, dit zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IX, onder A (waterspitsmuis) en B (ringslang) bij de Ow (bij het Bal). De waterspitsmuis en de ringslang zijn tevens opgenomen in bijlage III bij het Verdrag van Bern.

Paragraaf 11.2.4 van het Bal, met betrekking op de nationaal beschermde soorten, bepaalt voor welke flora- en fauna-activiteiten met gevolgen voor deze soorten een omgevingsvergunning nodig is. Artikel 8.74l van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een omgevingsvergunning.

Op grond van artikel 11.54, eerste lid, aanhef en onder a en b van het Bal geldt een verbod op het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten zonder omgevingsvergunning voor:

- het opzettelijk doden of vangen van de waterspitsmuis en ringslang;
- het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van de waterspitsmuis en/of ringslang.

Op grond van artikel 8.74k en 8.74l, eerste lid, van het Bkl wordt een omgevingsvergunning slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing voor het verrichten van de activiteit bestaat;
- de activiteit nodig is omdat tenminste één van de belangen genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b voor de platte schijfhoren, rugstreepad en heikikker en één van de belangen genoemd in 8.74l, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl voor de waterspitsmuis en ringslang aan de orde zijn; en
- de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Op grond van artikel 8.74r, eerste lid, van het Bkl, worden aan een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, 11.48 of 11.54 van het Bal voorschriften verbonden over de te gebruiken middelen.

Tot slot geldt voor alle inheemse soorten in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een omgevingsvergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

Beoordeling

Natuurwaardenonderzoek en vergunningplicht

Chint Solar Nederland B.V. is voornemens om werkzaamheden uit te voeren in het plangebied ter hoogte van de Kruiskade te Alphen aan den Rijn. Samengevat zijn de voorgenomen werkzaamheden als volgt:

- Verflauwen van bestaande oevers (aanleg natuurvriendelijke oevers);

- Graven nieuwe watergangen;
- Afgraven toplaag en aanleg amfibieënpoolen;
- Aanleg takkenrillen voor amfibieën en kleine zoogdieren.

Om te bepalen of sprake is van een vergunningplichtige flora- en fauna-activiteit heeft natuurwaardenonderzoek plaatsgevonden. In 2018 is een quickscan onderzoek uitgevoerd en in 2022 en 2023 heeft nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de platte schijfhoren binnen het plangebied. Het eDNA onderzoek is uitgevoerd conform het inventarisatieprotocol NGB. Daarmee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is en de functies van het plangebied voor de platte schijfhoren voldoende in kaart zijn gebracht. Op basis van habitat en voorkomen in de omgeving van het plangebied is aanvullend rekening gehouden dat rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis en ringslang jaarrond kunnen voorkomen in het plangebied.

De platte schijfhoren is in alle watergangen in het plangebied aangetroffen. Met de geplande werkzaamheden aan één zijde van bepaalde watergangen gaat het habitat tijdelijk verloren en dient vegetatie en substraat verplaatst te worden waarbij risico bestaat op doding van (eieren van) de platte schijfhoren. Deze schadelijke handelingen zijn vergunningplichtig op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, b, c en d van het Bal.

De rugstreeppad en heikikker kunnen mogelijk in het plangebied aangetroffen worden en dienen mogelijk afgevangen en verplaatst te worden. In het plangebied is voortplantings-, zomer- en winterhabitat en zijn dus mogelijke voortplantings- of rustplaatsen aanwezig. Daarmee bestaat de kans dat eiersnoeren of kikkerdril worden aangetroffen die verplaatst moeten worden voor aanvang van het werk. Daarbij bestaat het risico op doding van (eieren van) de rugstreeppad en heikikker. Met de geplande werkzaamheden gaan mogelijke verblijfplaats(en) verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Deze schadelijke handelingen zijn vergunningplichtig op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, b, c en d van het Bal.

De waterspitsmuis en ringslang kunnen mogelijk in het plangebied aangetroffen worden. In het plangebied is voortplantings- zomer- en winterhabitat en zijn dus mogelijke voortplantingsplaatsen of rustplaatsen en eieren van de ringslang aanwezig. Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaats(en) verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Daarbij bestaat het risico op doding van (eieren van) de ringslang en van de waterspitsmuis. Deze schadelijke handelingen zijn vergunningplichtig op grond van artikel 11.54, eerste lid, aanhef en onder a en b, van het Bal.

Belangenonderbouwing

De omgevingsvergunning is aangevraagd op grond van het belang 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl.

De belangen van de voorgenomen werkzaamheden zijn in de aanvraag toegelicht in het document Activiteitenplan Kruiskade (ong.) te Alphen aan den Rijn' van 5 september 2025. Samengevat gaat het om het volgende: het zonnepark ligt voor een deel binnen (nog niet gerealiseerd) natuurgebied, met de status Natuurnetwerk Nederland. Daarom is de ecologische inpassing vereist. Hiermee wordt invulling gegeven aan de ontwikkeling en instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurgebied. De vergunningplichtige werkzaamheden kunnen niet los worden gezien van het zonnepark. Het belang van het zonnepark wordt hieronder beschreven.

In het klimaatakkoord is afgesproken dat zonne-energie en windenergie op land samen in 2030 al minimaal 35 terawattuur energie moeten opleveren en daarmee 11,5 miljoen huishoudens van elektriciteit te voorzien.

Realisatie van het zonnepark levert voor het milieu wezenlijk gunstige effecten op. Het park krijgt een totaal vermogen van circa 7,2 MWp. Daarmee kunnen circa 1.800 huishoudens van stroom worden voorzien.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat de aan de aanvraag ten grondslag gelegde wettelijke belangen voldoende zijn onderbouwd om de negatieve effecten op de platte schijfhoren, rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis en ringslang, welke als gevolg van de uitvoering van het project kunnen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Aan de Kruiskade is een zonnepark gerealiseerd. De directe omgeving van het plangebied bestaat uit watergangen met steile oevers en wat riet en grasland. Het plangebied biedt kansen om biodiversiteit te verhogen door de voorgenoemde werkzaamheden. In de aanvraag is aangegeven welke alternatieven zijn overwogen en is een onderbouwing gegeven waarom deze alternatieven geen andere bevredigende oplossing zijn.

Locatie

Het project is locatiespecifiek aangezien het gaat om het landschappelijk en ecologisch inpassen van een bestaand zonnepark waar omheen ruimte is voor het vergroten van biodiversiteit. Het gebruik van de percelen als zonneweide met daarin ruimtelijke voorwaarden voor natuur opgenomen, is vastgelegd in een omgevingsvergunning. De ruimtelijke onderbouwing hiervoor is ambtshalve toegevoegd en meegenomen bij de beoordeling van de alternatievenafweging.

Inrichting en werkzaamheden

Het realiseren van een natuurvriendelijke oever is een belangrijk onderdeel van de ecologische inpassing van het zonnepark. Daarbij worden de leefplaatsen van de platte schijfhoren zoveel mogelijk ontzien. De watergang wordt niet vanuit het natte profiel uitgegraven maar vanaf de landkant naar het waterprofiel toe. Hiermee wordt beoogd zo weinig mogelijk verstoring voor de platte schijfhoren te veroorzaken. Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke compenserende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de platte schijfhoren, rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis en ringslang te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol.

Planning

Bij de planning van de werkzaamheden is rekening gehouden waar mogelijk met de gecombineerde kwetsbare perioden van de platte schijfhoren, rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis en ringslang. Daarmee worden mitigerende maatregelen getroffen om effecten op voorgenoemde soorten te verminderen. Omdat de platte schijfhoren jaarrond eieren kan afzetten is niet geheel te voorkomen dat deze door het werk onbedoeld vernield worden.

Conclusie

Met de gekozen werkwijze, planning en periode van uitvoering, wordt schade aan de platte schijfhoren, rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis en ringslang zoveel mogelijk voorkomen. Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing aanwezig is.

Staat van instandhouding

Om een omgevingsvergunning te mogen verlenen, mag kortgezegd de staat van instandhouding van de aangevraagde beschermde soort(en) niet verslechteren. Onderdeel van deze toetsing is ook of er mogelijk sprake is van cumulatieve effecten.

De platte schijfhoren komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Alphen aan den Rijn. De platte schijfhoren heeft in Nederland een landelijke staat van instandhouding die als

"matig ongunstig" is beoordeeld, met een opgave gericht op "behoud". In andere Europese landen komt de soort slechts in kleine leefgebieden voor of ontbreekt ze. In meerdere landen geldt de soort als met uitsterven bedreigd. Onder meer in Groot-Brittannië is de soort dermate zeldzaam, dat ter behoud van de soort geadviseerd wordt exemplaren uit te zetten in ogenschijnlijk geschikte biotopen. Elders hebben om dezelfde reden al overzetacties plaatsgevonden, zoals in het stroomgebied van de Elbe.² Hoewel de soort in Nederland nog steeds voorkomt in veengebieden en langs rivieren, is er een significante afname in areaal waargenomen ten opzichte van voorgaande jaren. De platte schijfhoren komt in het grootste deel van de provincie Zuid-Holland voor, de kern van de landelijke verspreiding van de platte schijfhoren. Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komt de platte schijfhoren in de omgeving van Alphen aan den Rijn verspreid voor. De lokale staat van instandhouding is naar verwachting vergelijkbaar met de staat van instandhouding in het grootste deel van Zuid-Holland en gunstiger dan de landelijke staat van instandhouding. Als gevolg van de werkzaamheden kunnen mogelijk vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen van de platte schijfhoren verloren gaan. De bestaande watergang blijft zoveel mogelijk onverstoorde. Waar nodig wordt vegetatie en substraat met daarop/-in (eieren van) de platte schijfhoren geduwd naar de overzijde van de watergangen. Hierbij kunnen onbedoeld (eieren van) de platte schijfhoren vernield worden. De eieren zijn vrijwel jaarrond aanwezig, waardoor er geen periode is waarin de eieren geheel ontzien kunnen worden. Omdat de watergangen in de permanente situatie hun functie als vaste voortplantings- en rustplaats voor de platte schijfhoren behouden en geschikt habitat uitgebreid en verbeterd wordt en negatieve effecten tot een minimum beperkt worden, kan geconcludeerd worden dat de werkzaamheden aan de watergangen geen negatief effect hebben op de (lokale) populatie platte schijfhorens.

De rugstreeppad komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Alphen aan den Rijn. De landelijke staat van instandhouding van de rugstreeppad is niet bedreigd (RAVON 2024). In Zuid-Holland zijn relatief veel waarnemingen bekend (NDFF) en is de staat van instandhouding relatief gunstig. Individuen en eieren van de rugstreeppad bevinden zich mogelijk in het plangebied. Dit bevat ook mogelijk voortplantings-, zomer- en winterhabitat van de rugstreeppad die onderdeel uitmaken van een groter netwerk aan habitats in de directe omgeving. Slechts een klein deel van de lokale populatie ondervindt mogelijk gevolgen van de geplande werkzaamheden. De voorgenomen maatregelen dienen om doding en verstoring van de rugstreeppad zoveel mogelijk te voorkomen. Dit maakt het aannemelijk dat de rugstreeppad in de directe omgeving aanwezig blijft.

De heikikker komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Alphen aan den Rijn. De landelijke staat van instandhouding van de heikikker is niet bedreigd (RAVON 2024). In Zuid-Holland zijn relatief veel waarnemingen bekend (NDFF) en is de staat van instandhouding relatief gunstig. Individuen en eieren van de heikikker bevinden zich mogelijk in het plangebied. Dit bevat ook mogelijk voortplantings-, zomer- en winterhabitat van de heikikker die onderdeel uitmaken van een groter netwerk aan habitats in de directe omgeving. Slechts een klein deel van de lokale populatie ondervindt mogelijk gevolgen van de geplande werkzaamheden. De voorgenomen maatregelen dienen om doding en verstoring van de heikikker zoveel mogelijk te voorkomen. Dit maakt het aannemelijk dat de heikikker in de directe omgeving aanwezig blijft.

De waterspitsmuis komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Alphen aan den Rijn. Er is weinig bekend over dit schuwe dier voor een actuele schatting maar de beschermingsstatus is beoordeeld als 'thans niet bedreigd' (zoogdiervereniging 2025). De waterspitsmuis bevindt zich mogelijk in het plangebied. Dit bevat ook mogelijk voortplantings-, zomer- en winterhabitats van de waterspitsmuis die onderdeel uitmaken van een groter netwerk aan habitats in de directe omgeving. Slechts een klein deel van de lokale populatie ondervindt mogelijk gevolgen van de geplande werkzaamheden. Daarnaast dienen de voorgenomen maatregelen om doding en verstoring van de waterspitsmuis zoveel mogelijk te voorkomen. Dit maakt het aannemelijk dat de waterspitsmuis in de directe omgeving aanwezig blijft.

² Zie: <https://www.anemoon.org/projecten/natura2000/soortprofielen/platte-schijfhoren>
ODH1419349

De ringslang komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Alphen aan den Rijn. De langjarige trend van de ringslang is stabiel met een matige afname in de laatste 12 jaar waarbij de soort een status 'kwetsbaar' heeft op de Rode Lijst van nationaal beschermde soorten (RAVON 2025). De ringslang bevindt zich mogelijk in het plangebied. Dit bevat ook mogelijk voortplantings-, zomer- en winterhabitat van de ringslang die onderdeel uitmaken van een groter netwerk aan habitats in de directe omgeving. Slechts een klein deel van de lokale populatie ondervindt mogelijk gevolgen van de geplande werkzaamheden. De voorgestelde maatregelen dienen om doding en verstoring van de ringslang zoveel mogelijk te voorkomen. Dit maakt het aannemelijk dat de ringslang in de directe omgeving aanwezig blijft.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de staat van instandhouding van platte schijfhoren, rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis en ringslang tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteitenplan Kruiskade (ong.) te Alphen aan den Rijn' van 9 mei 2025 en de gegevens van 8 september 2025. De voorgestelde maatregelen om de negatieve effecten van de voorgestelde werkzaamheden zoveel mogelijk te mitigeren en te compenseren achten wij in grote lijnen voldoende. Op een aantal onderdelen hebben wij de maatregelen aangescherpt in de specifieke voorschriften om de staat van instandhouding van de noem beschermde soorten te kunnen borgen. Hieronder lichten wij dit toe. In deze beschikking zijn verder algemene voorschriften opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de omgevingsvergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

Platte schijfhoren

Als gevolg van de werkzaamheden gaan rustplaatsen van de platte schijfhoren verloren en worden individuen opzettelijk verstoord, gevangen en mogelijk opzettelijk individuen gedood of eieren vernield. In de permanente situatie zal het leefgebied van de platte schijfhoren naar verwachting zowel in kwantiteit als kwaliteit toenemen door de aanleg van extra watergangen die worden aangesloten op het huidige watergangenstelsel, evenals door de realisatie van natuurvriendelijke oevers. Deze aanpassingen hebben naar verwachting een positief effect op de waterkwaliteit ten gunste van de platte schijfhoren.

Om de effecten op de platte schijfhoren zoveel mogelijk te beperken, worden volwassen individuen eerst afgevangen met een schepnet met een maaswijdte van maximaal 500 micron, waardoor de dieren niet kunnen ontsnappen. Vervolgens worden deze exemplaren direct overgezet naar de andere zijde van de watergang. Vervolgens dient minimaal 50% van de (ondergedoken) watervegetatie verplaatst te worden naar de overzijde van de watergangen waarvan de oever verflauwd wordt aan één zijde. Drijvende watervegetatie kan hierbij handmatig of met een fijnmazig schepnet verplaatst worden. Vegetatie met kluit zoals riet dient in plaggen uitgestoken te worden met schep en direct ingepoot te worden aan de overzijde van dezelfde watergang op een manier dat de vegetatie waar mogelijk (eieren van platte schijfhoren) op aangehecht zitten, het verplanten overleeft. Bij het overzetten van vegetatie dient de waterbodem van de ontvangende watergang zo min mogelijk te worden beroerd. Aangezien de platte schijfhoren gevoelig is voor vertroebeling van het habitat, is het raadzaam om waar vertroebeling onvermijdelijk is, deze zo veel mogelijk te beperken in omvang en duur. Bij het verflauwen van de oever dient dan ook eerst het talud boven de waterlijn afgegraven te worden om het werken in de watergang zo kort mogelijk te houden (zie Appendix I). Hiermee wordt de duur en de omvang van de vertroebeling in het water geminimaliseerd. Werkzaamheden in of aan watergangen en bij het verplaatsen van individuen en de selectie van watervegetatie met (potentieel) aanwezige individuen dient door een deskundige uitgevoerd te worden. Verder dient er met de volgende punten rekening te worden gehouden; het verplaatsen dient plaats te vinden onder gunstige omstandigheden met een temperatuur boven het vriespunt en zodra de watervegetatie voldoende is ontwikkeld in de periode van 15 juni tot en met 30 september, uiterlijk tot en met 31 oktober. Van zowel de selectie van de plukken met watervegetatie, de methode waarmee deze worden verplaatst als de condities en data

waaronder dit gebeurt, dient verslag te worden gedaan in het logboek. Al het bovenstaande hebben wij vastgelegd in de voorschriften.

In de eindsituatie zullen de watergangen waarvan de oevers verflauwd worden, weer in optimale staat beschikbaar zijn en zelfs in kwaliteit verbeterd zijn voor de platte schijfhoren. Het is bekend dat natuurvriendelijke oevers de waterkwaliteit verbeteren, dit komt ook ten gunste van de platte schijfhoren die leeft in een habitat van ondiepe onbeschaduwde wateren met een uitbundige onderwatervegetatie. De soort wordt bedreigd door vervuiling, verstoring door gemotoriseerde waterrecreatie, dempen van watergangen bij schaalvergroting van de landbouw en gebiedsvreemde soorten zoals brasem of (gras)karpers³⁴. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van de beoogde werkzaamheden is het aannemelijk dat de platte schijfhoren in de directe omgeving aanwezig blijft.

Rugstreeppad

Als gevolg van de werkzaamheden gaat mogelijk voortplantings-, zomer- en winterhabitat van de rugstreeppad verloren en worden individuen mogelijk opzettelijk verstoord en worden mogelijk opzettelijk eieren vernield. In de permanente situatie zal het leefgebied van de rugstreeppad in kwaliteit en kwantiteit toenemen door de aanleg van nieuwe watergangen die op het huidige watergangenstelsel worden aangesloten als ook door de aanleg van natuurvriendelijke oevers en amfibieënpoolen. Voordat het werk uitgevoerd wordt, wordt afgeschermd en worden eventuele rugstreeppadden uit het gebied waar gewerkt wordt afgevangen. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

Heikikker

Als gevolg van de werkzaamheden gaat mogelijk voortplantings-, zomer- en winterhabitat van de heikikker verloren en worden individuen mogelijk opzettelijk verstoord en worden mogelijk opzettelijk eieren vernield. In de permanente situatie zal het leefgebied van de heikikker in kwaliteit en kwantiteit toenemen door de aanleg van nieuwe watergangen die op het huidige watergangenstelsel worden aangesloten als ook door de aanleg van natuurvriendelijke oevers en amfibieënpoolen. Voordat het werk uitgevoerd wordt, wordt afgeschermd en worden eventuele heikkikkers uit het gebied waar gewerkt wordt afgevangen. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

Waterspitsmuis

Als gevolg van de werkzaamheden worden mogelijk voortplantings-, zomer- en winterhabitat van de waterspitsmuis vernield. In de permanente situatie zal het leefgebied van de waterspitsmuis in kwaliteit en kwantiteit toenemen door de aanleg van nieuwe watergangen die op het huidige watergangenstelsel worden aangesloten als ook door de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Voordat het werk uitgevoerd wordt, wordt afgeschermd en worden eventuele waterspitsmuizen uit het gebied waar gewerkt wordt afgevangen. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

Ringslang

Als gevolg van de werkzaamheden worden mogelijk voortplantings- en/of rustplaatsen van de inheemse ringslang beschadigd of vernield en worden individuen mogelijk gevangen en eieren mogelijk opzettelijk vernield. In de permanente situatie zal het leefgebied van de ringslang in kwaliteit en kwantiteit toenemen door de aanleg van nieuwe watergangen die op het huidige watergangenstelsel worden aangesloten als ook door de aanleg van natuurvriendelijke oevers en amfibieënpoolen. Voordat het werk uitgevoerd wordt, wordt afgeschermd en worden individuele ringslangen uit het gebied waar gewerkt wordt afgevangen. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

³ <https://www.h2owaternetwerk.nl/h2o-actueel/delfland-natuurvriendelijke-oevers-dragen-bij-aan-betere-waterkwaliteit>

⁴ <https://www.anemoon.org/projecten/natura2000/soortprofielen/platte-schijfhoren>

Afschermen voor en afvangen van rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis en ringslang

Buiten de kwetsbare winterrustperiode worden de oevers die verflauwd worden, evenals het perceel waar poelen worden gegraven, toegankelijk gemaakt en vrij gemaakt van rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis en ringslang. De kwetsbare winterrustperiodes zijn: voor rugstreeppad van 15 oktober tot 1 april, voor heikikker van 1 oktober tot 15 februari, voor waterspitsmuis van 1 november tot 1 februari, voor ringslang vanaf 15 oktober tot 15 maart. Het natuurvrij maken van het werkgebied gebeurt om te voorkomen dat deze beschermde soorten in het plangebied aanwezig zijn tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het afschermen van de delen van het plangebied waar gewerkt gaat worden en het vervolgens afvangen en uitzetten van deze beschermde soorten in vergelijkbaar, geschikt habitat in de directe omgeving en buiten invloed van de werkzaamheden. Afschermen dient uitgevoerd te worden in de periode van 15 augustus tot 1 oktober buiten de kwetsbare voortplantings- en winterrustperiode van de rugstreeppad. De schermen dienen, vanwege de mogelijke aanwezigheid van de waterspitsmuis die zelf gangen graaft dichtbij het water en gebruik maakt van gangen van onder andere woelmuizen, 40 tot 50 centimeter diep ingegraven te worden⁵. Daarmee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het meest actuele Kennisdocument Rugstreeppad en Heikikker (BIJ12), de Handreiking Waterspitsmuis van de Provincie Friesland en soortinformatie van de RAVON met betrekking tot de ringslang⁶.

In de voorschriften hebben wij een aantal aanscherpingen opgenomen voor het afvangen en verplaatsen van de rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis en ringslang (inclusief algemene soorten vanuit de zorgplicht) binnen het plangebied. Dit dient door ecologisch deskundigen op het gebied van de betreffende soort uitgevoerd te worden. Vanaf het moment van afvangen, dient de ecologisch deskundige dagelijks een controle uit te voeren naar aanwezige individuen. De beste perioden hiervoor zijn van maart tot en met mei, maar altijd voordat de afzet van de eitjes plaatsvindt, en van augustus tot en met half oktober, voordat de rugstreeppadden in overwintering gaan. Gezien de mogelijke aanwezigheid van de waterspitsmuis dient in de nazomer afgeschermd en afgevangen te worden omdat in het voorjaar de waterspitsmuis nog in winterslaap verkeert als de amfibieën al in hun voortplantingsperiode zitten. Gevangen individuen dienen zo snel mogelijk te worden vrijgelaten in het omliggende leefgebied, buiten de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden.

Het afvangen dient uitgevoerd te worden door middel van het ingraven van emmers langs het scherm. Dit mag aangevuld worden met uitloopheuvels, eenvoudig opgeworpen aarden heuvels aan de binnenzijde van het scherm waarmee de dieren zelfstandig het werkgebied uit kunnen lopen. Voor de waterspitsmuis dient aanvullend gebruik gemaakt te worden van een aluminium inloopval met gebruik van lokvoer zoals haverhout, appel, pindakaas of meelwormen. Langs de binnenzijde van het scherm dient telkens op maximaal 25 meter van elkaar een emmer te zijn ingegraven. Vanaf het moment van afvangen, dienen de emmers dagelijks gecontroleerd te worden op aanwezige individuen van de rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis en ringslang en overige aanwezige soorten (zorgplicht). Voor de plaatsing en het in gebruik nemen van de emmers gelden aanvullende voorwaarden, zoals een minimaal volume en diepte, gladde binnenwanden, het perforeren van de onderzijden mits niet te veel kweldruk (waardoor emmers zouden vollopen), het aanbrengen van schuilgelegenheden en het treffen van diverse voorzieningen om uitdroging of predatie van de dieren te voorkomen. Bij periodes waar in de emmers niet binnen 24 uur gecontroleerd kunnen worden, dienen de emmers na controle te worden afgesloten met een deksel. Weersomstandigheden (droogte, hitte of regenval) kunnen aanleiding zijn voor het tijdelijk afsluiten van de emmers of het vaker uitvoeren van controles door de ecologisch deskundige. Dit is ter beoordeling aan de ecologisch deskundige. Ter voorkoming dat eventuele aanwezige predatoren gevangen dieren kunnen opeten, dient 10 centimeter boven elke emmer gaas te worden aangebracht. Hierbij dient erop gelet te worden dat het gaas niet gebruikt kan worden als loopplank.

⁵ <https://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten/ondergrondse-woelmuis>

⁶ <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/oostelijke-ringslang-exoot> en <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/ringslang>
ODH1419349

Om vestiging te voorkomen van de mogelijk aanwezige oostelijke ringslang, een exoot die een negatief effect heeft op de gunstige instandhouding van de inheemse ringslang, dienen geen broeihopen gerealiseerd te worden.

Indien minimaal vijf aaneengesloten dagen onder gunstige weersomstandigheden waarbij de dieren actief zijn geen exemplaren van de rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis of ringslang zijn afgevangen, mag het plangebied worden vrijgegeven voor het starten van de werkzaamheden. De ecologisch deskundige dient van het afvangen en verplaatsen verslag te doen in het ecologisch logboek.

Permanente situatie

De realisatie van meer watergangen en de natuurvriendelijke oevers in het plangebied heeft op de lange termijn een positief effect op de platte schijfhoren, rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis en ringslang. Daarnaast worden takkenrillen, bloemrijk grasland, bos en amfibieënpoeien aangelegd op het momenteel monotoon en intensief beheerd grasland, die tevens een positief effect hebben op de betreffende soorten. De waterkwaliteit zal verbeteren door de natuurvriendelijke oevers en een grotere variatie aan oevervegetatie en het bloemrijk grasland zal meer foerageermogelijkheden bieden door onder andere de aantrekkende werking op insecten. Aan de vorm van natuurvriendelijke oevers is geen exacte maatvoering verbonden. Het is gunstig wanneer de natuurvriendelijke oevers onderlinge variatie vertonen. De belangrijkste randvoorwaarde is dat er zowel op het land als in het water een flauwe gradiënt ontstaat (ca. 1:3). Bij bredere watergangen is ruimte voor een nog langere (flauwere) gradiënt. Op het land kan deze habitat op veel plaatsen flauwer lopen dan in het water (ca. 1:4). Dit zorgt voor een grote gradiënt in vochtigheid waardoor een grotere variatie aan oevervegetatie zich kan ontwikkelen.

Onderdeel van de inpassing voor het al gerealiseerde zonnepark is ook de aanleg van amfibieënpoeien welke beheerd worden conform de eisen van de rugstreeppad en heikikker zoals gesteld in het Kennisdocument Rugstreeppad en Heikikker (BIJ12). De kleine poelen die worden aangelegd vormen alternatief voortplantingswater voor deze soorten. Door de poelen niet aan te sluiten op het watersysteem kunnen vissen de poelen niet bereiken, hetgeen zorgt voor minder predatie op de eieren en larven van rugstreeppad en heikikker. In de huidige situatie kunnen de rugstreeppadden en heikikkers zich alleen voortplanten in de poldersloten waarin ook vis voorkomt. De aanleg van (kleine) poelen zal een gunstige aanvulling zijn op het reeds bestaande habitat en een positief effect hebben op de lokale populaties. Daarnaast worden de poelen gedeeltelijk voorzien van natuurvriendelijke oevers (zie Appendix I).

Het leefgebied (watergangen, amfibieënpoeien, takkenrillen, bloemrijk grasland et cetera) dat geschikt wordt gemaakt voor de platte schijfhoren, rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis en ringslang dient ook in een geschikte staat voor die soorten te blijven verkeren. Hiervoor dient een beheerplan te worden opgesteld zodat het behoud van de populatie van de soorten geborgd wordt. Indien er toch een bezetting door predatoren zoals vis en Amerikaanse rivierkreeft ontstaat of het water door successie te ver verlandt en ongeschikt wordt voor voorgenoemde soorten, dienen hiertegen maatregelen getroffen te worden. Dit dient in een beheerplan te worden opgenomen. Het voorgaande hebben wij vastgelegd in de voorschriften.

Cumulatie

Bij de toetsing van de effecten op de staat van instandhouding, hebben wij getoetst of er cumulatieve effecten kunnen optreden als gevolg van andere plannen of projecten die in de omgeving van het plangebied uitgevoerd (gaan) worden. Er zijn geen plannen of projecten in de omgeving bekend die gevolgen hebben voor dezelfde lokale populatie(s) van de betrokken soort(en). Van negatieve cumulatieve effecten is geen sprake.

Voorschriften

In deze beschikking zijn algemene voorschriften opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de omgevingsvergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n). De voorgestelde maatregelen om de negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden zoveel mogelijk te mitigeren en te compenseren achten

wij in grote lijnen voldoende. Op een aantal onderdelen hebben wij de maatregelen aangescherpt in de specifieke voorschriften om de staat van instandhouding van de betrokken soorten te kunnen borgen. Hieronder lichten wij dit toe.

Aanvullend op de voorgestelde maatregelen is verder gespecificeerd in welke periode en hoe het plangebied natuurvrij gemaakt kan worden.

Door de voorgenomen maatregelen, in combinatie met de aanscherping daarvan in de voorschriften is het aannemelijk dat platte schijfhoren, rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis en ringslang in de directe omgeving aanwezig blijven.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de voorgestelde maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken. De werkzaamheden leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de platte schijfhoren, rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis en ringslang.

Samenhangende besluiten

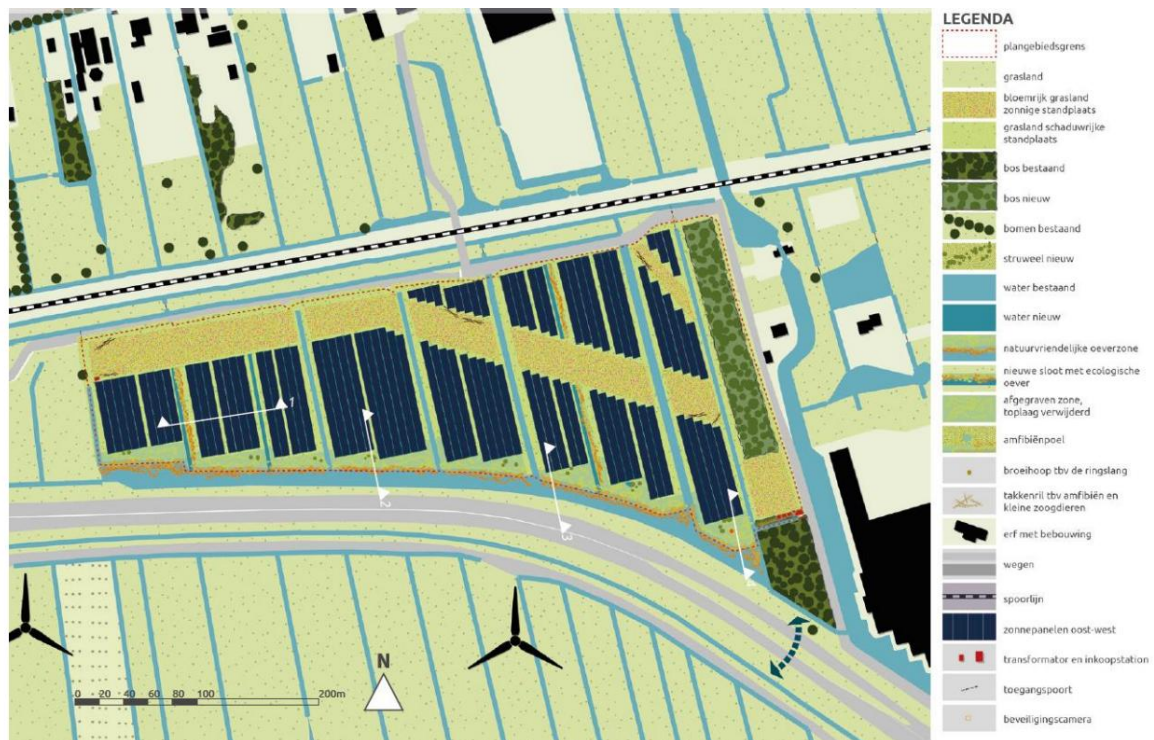
Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de platte schijfhoren, rugstreeppad, heikikker, waterspitsmuis en ringslang op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteiten te kunnen uitvoeren. Kijk voor meer informatie op: <https://omgevingswet.overheid.nl/checken>.

Conclusie

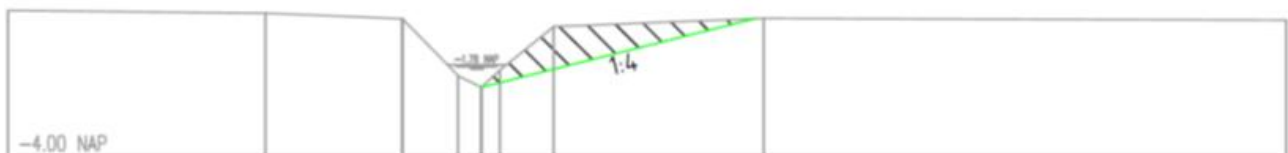
Op grond van het vorenstaande is de zekerheid verkregen dat de aanvraag voldoet aan het toetsingskader dat betrekking heeft op de in de aanvraag opgenomen flora- en fauna-activiteit en beschermde soorten, zodat de aangevraagde omgevingsvergunning op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet wordt verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden. De omgevingsvergunning treedt in werking vanaf de dag na bekendmaking en is geldig tot en met 1 augustus 2029.

Appendix I

Figuur 1 schetsontwerp nieuw te graven poelen, watergangen met natuurvriendelijke oevers, aanleg bos en bloemrijk grasland. Er worden geen broeihopen gerealiseerd. (Sweco Nederland B.V., 9 mei 2025).

Figuur 2 zijdoorsnede watergang en verflauwing enkele oever onder en boven de waterlijn.